

Ratkojakonkari muistelee, osa 7

Muistelen edelleen 1990-lukua. Mitä erityistä tuohon ajanjaksoon liittyy ristikoiden ratkojan kannalta?

Muistaakseni julkaistavien ristikoiden määrä kasvoi 1990-luvun mittaan. Tämä tuli erityisesti ristikkolehtien määrän lisääntymisen kautta. Ratkottavaa siis riitti yllin kyllin. Neljä muistikuvaa nousee erityisesti itselläni esille. Pysähdyn tarkastelemaan niitä jokaista erikseen.

Ensimmäisessä on kyseessä yksi yksittäinen ristikko. En muista, olisiko mikään ristikko vaikuttanut niin paljon koko ristikkogeneren kehittymiseen kuin tämä. Sanaseppo-lehdessä 1/1995 julkaistiin Juha Hyvösen laatima tehtävä, jolle Juha ei antanut nimeksi Notiisi (ei helppo). Lehden toimitus lausui saatesanoissaan: "Vaikeustähditys on tarpeeton, koska riittävästi tähtiä tulee pyörimään omasta takaa ratkojan silmissä".

Notiisi aloitti nykymuotoiset kovikset. Suuri määrä ristikon vihjeistä oli tuolloin uudentyyppejä ja myös omaperäisiä. Vainkeutus muiden laatijoiden vihjeistystyyleihin oli välitön ja muut alkoivat käyttää samantapaisia vihjeitä ja lopulta myös jalostamaan niitä eteenpäin. Kovikset ovat vieläkin Notiisin aloittamalla polulla.

Toinen kehityskulku 1990-luvulla oli tämän lehden kehittyminen Suomen ykkös-

ristikkolehdeksi. Ennen sitä Ilta-Sanomien tarjosi aika vaatimattomasti ristikoita eikä niiden tasokaan ollut mitenkään erityinen. Nyt alkoi kehitys, jossa tarjonta lisääntyi valtavasti. Ristikoita riitti joka päivälle. Niiden skaala laajeni kattamaan kaikki yleisimmät ristikkotyypit. Vaikeusasteskaalaa oli tarjolla päästä päähän. Erikoisuuksia olivat mm. äärimmäinen ajankohtaisuus (Uutisristikko) ja historiateemoihin syvemmälle meneminen (Histis).

Kolmas ratkojakonkaria erityisesti miellyttänyt juttu oli, kun Pelikaani-ristikot alkoivat ilmestyä. Alkuun mukaan tulivat helppo Musta Pelikaani ja visainen Punainen Pelikaani. Jälkimmäinen on kuulunut suosikkeihini alusta saakka ja kuuluu edelleen. Erityisen upeaa on vaikeustason asteittainen lisääntyminen. Alussa on pari todella helppoa ja lehden loppupäässä löytyvät valtakunnan visaisimmat ristikot.

PuPen avulla pystyy helposti tarkistamaan oman ratkontaosaamisensa nykytason: alkaa ratkoa alusta ja katsoo, mihin saakka pystyy ratkomaan ristikot täyteen.

Neljäs mieltä lämmittänyt ilmiö oli Karikoristikot. Kyseessä oli ristikkolehti, jonka kaikki tehtävät olivat piilokirjaimettomia. Hanke oli Vaalamon veljesten voimannäyte, josta tykkäsin tosi paljon. Valitettavasti lehti ei ollut kovin pitkäikäinen. Ehkä ristikot olivat liian vaikeita suurelle ratkojajoukolla.

1990-luku oli ratkojille oivallinen vuosikymmen, ainakin tämän konkarin mielikuvissa.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi